ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі ўніверсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 39 (133) | Субота, 23 снежня 1972 г. | Год выдання 4-ты | Цана 2 кап.

На шматгранным жыццёвым вопыце ўсе народы краіны пераканаліся, які багаты плён дае згуртаванне іх у Саюзе Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, якія найшырэйшыя магчымасці яно адкрывае ў будучым.

З Пастановы ЦК КПСС «Аб падрыхтоўцы да 50-годдзя ўтварэння Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік».

ВУЧОНЫЯ ГДУ—50-ГОДДЗЮ СССР

З 1-ай навукова—метадычнай канферэнцыі

Усяго адзін тыдзень застаўся да вялікага свята савецкіх людзей — 50-годдзя СССР. Ва ўсіх калектывах цяпер падводзяць вынікі сваёй працы ў гонар гэтай знамянальнай даты, з законнай гордасцю за сваю любімую Радзіму азіраюцца на пройдзены ёю шлях, радуюцца яе гіганцкім дасягненням ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі, у навуцы, культуры.

Дастойную сустрэчу слаўнаму юбілею нашай шматнацыянальнай краіны падрыхтаваў і прафесарска-выкладчыцкі састаў Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. Здабыткі зробленага былі падагулены на 1-й навукова-метадычнай канферэнцыі, якая праходзіла з 18 па 21 снежня пад дэвізам: «Вучоныя ГДУ—50-годдзю СССР».

У першы дзень праводзілася пленарнае пасяджэнне. Кожны, хто прыйшоў на яго, бясспрэчна, пацікавіўся маляўніча аформленай выстаўкай навуковых работ, патэнтаў і аўтарскіх пасведчанняў на вынаходніцтвы, выдадзеных на імя вучоных нашага універсітэта.

У прыватнасці, на выстаўцы былі прадстаўлены патэнты рэктара, акадэміка АН БССР, доктара тэхнічных навук, прафесара Ул. А. Белага, атрыманыя з ЗША, Англіі, Францыі, Бельгіі, Італіі, Швейцарыі, Індыі, яго аўтарскія пасведчанні, даследаванне «Трэнне матэрыялаў» і многія іншыя навуковыя работы. Тут жа экспанаваліся манаграфіі доктара эканамічных навук, прафесара М. В. Навучыцеля «М. Г. Чарнышэўскі ў Сібіры», «Старонкі жыцця і барацьбы», фундаментальныя працы вядучых вучоных універсітэта Г. П. Мялёхіна, У. Д. Арэшчанкі, М. М. Грынчыка, І. В. Жаркова, Ф. М. Харытановіча, Н. С. Кісялёвай, Ул. В. Анічэнкі, І. Ф. Харламава і іншых. Акрамя асобных выданняў, на выстаўцы было прадстаўлена звыш двухсот навуковых артыкулаў, надрукаваных у навуковых часопісах, зборніках навуковых работ, матэрыялаў канферэнцый і нарад.

Навукова-метадычную канферэнцыю, пленарныя пасяджэнні якой праходзілі ў актавай зале, адкрыў прарэктар па навуковай рабоце М. В. Навучыцель. Затым з дакладам «Развіццё навукі і тэхнікі ў святле рашэнняў XXIV з'езда КПСС» выступіў дэлегат гэтага з'езда, рэктар універсітэта, акадэмік АН БССР, доктар тэхнічных навук, прафесар Ул. А. Белы. Ён адказаў і на шэраг пытанняў.

У першы дзень работы канферэнцыі яе ўдзельнікі заслухалі яшчэ тры даклады: загадчыка кафедры гісторыі КПСС і навуковага камунізму, дацэнта А. П. Мяшчэрскага—«У. І. Ленін — стваральнік савецкай шматнацыянальнай дзяржавы», прарэктара, доктара эканамічных навук, прафесара М. В. Навучыцеля — «Аб узрастанні ролі эканамічнай навукі і эканамічнай адукацыі ў камуністычным будаўніцтве» і доктара гістарычных навук, прафесара І. Ф. Мужава — «У. І. Ленін аб Саветах і сучаснасць».

19 і 20 снежня на кафедрах і факультэтах працавалі секцыі і падсекцыі па ўсіх галінах навук, якія выкладаюцца цяпер ва універсітэце. Заслухана і абмеркавана звыш двухсот дакладаў прафесарска-выкладчыцкага саставу ГДУ. Тэзісы гэтых дакладаў, якія сведчаць аб пэўным укладзе вучоных і выкладчыкаў нашага маладога універсітэта ў айчынную навуку, вырашана выдаць асобнымі зборнікамі.

21 снежня адбылося заключнае пленарнае пасяджэнне навукова-метадычнай канферэнцыі, на якім падведзены вынікі работы секцый, заслуханы выступленні іх кіраўнікоў — прафесара Ф. М. Харытановіча, доктара медыцынскіх навук А. С. Калугіна, дацэнтаў У. С. Сідарава, Л. Я. Палякова, І. П. Трацэўскага, І. Ф. Харламава, В. А .Балакіна, Ю. Ф. Хадакоўскага, кандыдата гістарычных навук Т. І. Язэпавай, ст. выкладчыка В. Д. Падасінава. Былі таксама зацверджаны рэкамендацыі секцый.

У заключэнне выступіў рэктар універсітэта, акадэмік АН БССР Ул. А. Белы, які падкрэсліў вялікае значэнне першай навукова-метадычнай канферэнцыі і шчыра падзякаваў яе арганізатараў, а таксама ўручыў пасведчанне ўдзельніка ВДНГ дацэнту Н. С. Кісялёвай.

(Матэрыялы аб рабоце секцый канферэнцыі чытайце на 2-ой стар.).

На пленарным пасяджэнні навукова-металычнай канферэнцыі.

У ГОНАР СЛАЎНАГА ЮБІЛЕЮ

ВЫНІКІ СПАБОРНІЦТВА

КАМЕНТАРЫЙ

30 снежня 1972 года наш народ будзе адзначаць 50-годдзе ўтварэння Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік.

Шматтысячны калектыў Гомельскага дзяржаўнага універсітэта настойліва змагаўся за выкананне планаў і мерапрыемстваў па рэалізацыі рашэнняў XXIV з'езда КПСС, распрацаваных кафедрамі, партыйнымі і прафсаюзнымі арганізацыямі факультэтаў.

За прайшоўшы год прафесарска-выкладчыцкі састаў універсітэта пад кіраўніцтвам партыйнай і прафсаюзнай арганізацый шырока разгарнуў работу па вывучэнню найбольш важных і перспектыўных напрамкаў навукова-тэхнічнага прагрэсу.

У ходзе падрыхтоўкі да 50-годдзя ўтварэння СССР дасягнуты некаторыя поспехі ў палітыка-выхаваўчай, вучэбна-метадычнай і навукова-даследчай рабоце.

Кафедры грамадскіх навук займаюць вядучае месца ва універсітэце ў фармаванні камуністычнага светапогляду ідэйна-палітычнага выхавання студэнцкай моладзі, будучых спецыялістаў, арганізатараў вытворчасці. Ва ўсёй вучэбнай рабоце кафедры звярталі асаблівую ўвагу на растлумачэнне прынцыпаў марксісцка-ленінскай тэорыі і праграмных палажэнняў Камуністычнай партыі, сусветна-гістарычнага значэння СССР, як жывога ўвасаблення прынцыпаў пралетарскага інтэрнацыяналізму, значэння ўтварэння СССР для пабудовы сацыялізму і камунізму ў нашай краіне, вынікаў дзейнасці Савецкай дзяржавы, ленінскага курса XXIV з'езда КПСС. Пры чытанні курсаў лекцыі дапаўняліся матэрыяламі XXIV з'езда КПСС, Пастановай ЦК КПСС «Аб падрыхтоўцы да 50-годдзя ўтварэння Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік».

Прафесарска - выкладчыцкі састаў кафедр грамадскіх навук удасканальваў распрацоўку курсаў лекцый, методыку правядзення заняткаў з выкарыстаннем рэкамендацый саюзнай і рэспубліканскай нарады выкладчыкаў грамадскіх навук, рашэння калегіі Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР ад 1 сакавіка 1972 года «Аб мерапрыемствах Міністэрства па падрыхтоўцы да 50-годдзя ўтварэння СССР».

На семінарскіх занятках шырока практыкавалася абмеркаванне рэфератыўных дакладаў студэнтаў па пытаннях утварэння СССР, нацыянальнай палітыкі партыі, пралетарскага інтэрнацыяналізму.

Выкладчыкі кафедр грамадскіх навук актыўна ўдзельнічалі ў рабоце семінару пры ГК КПБ, у тэарэтычнай канферэнцыі, прысвечанай 50-годдзю ўтварэння СССР. З дакладамі выступілі дацэнты А. П. Мяшчэрскі, У. С. Сідараў, М. М. Маёраў, Т. П. Трацэўская і іншыя.

Вучоныя універсітэта шырока разгарнулі даследванні актуальных для народнай гаспадаркі і навукі праблем. Сфарміраваўся навуковы профіль па вывучэнню прамысловага, сельскагаспадарчага і культурнага патэнцыялу беларускага Палесся.

Аб'ём гаспдагаворных тэм узрос у параўнанні з мінулым годам у 2,5 раза. Супрацоўнікамі універсітэта апублікавана больш 150 артыкулаў у зборніках і часопісах. У. Д. Арэшчанка, Ул. А. Белы, Н. С. Кісялёва, М. В. Навучыцель, Л. А. Нікалаеў, І. Ф. Харламаў і іншыя выдалі манаграфіі.

Заканчэнне на 3 стар.

ВЕЧАР ФІЗІКАЎ

У мінулую суботу ў актавай зале універсітэта фізічны факультэт правёў вечар, які прысвячаўся 50-годдзю СССР. Ва ўрачыстай абстаноўцы студэнтам Б. Голаду, А. Ягоранкаву і іншым былі ўручаны дыпломы Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР, прысуджаныя па выніках рэспубліканскага конкурсу работ папярэдняга навучальнага года па праблемах грамадскіх навук, прысвечаных XXIV з'езду КПСС і 50-годдзю ўтварэння СССР.

Дэканат факультэта ўзнагародзіў граматамі групу студэнтаў за высокія спартыўныя дасягненні, актыўны ўдзел у мастацкай самадзейнасці і грамадскім жыцці.

Вечар фізікаў закончыўся канцэртам.

НАВУКОВАЯ, СТУДЭНЦКАЯ

На эканамічным факультэце праходзіла II-я навуковая студэнцкая канферэнцыя, прысвечаная 50-годдзю ўтварэння СССР. Заслуханы 32 даклады. Усе паведамленні прысвечаны актуальным праблемам эканомікі развітага сацыялізму і пытанням аналізу сучаснай сістэмы імперыялізму. Асаблівую цікавасць выклікалі даклады Л. Стральцовай «Выраўніванне ўзроўню эканамічнага развіцця сацыялістычных краін» і Т. Шарыпавай «Якасць прамысловай прадукцыі на Гомельскім шклозаводзе імя Ламаносава».

Некалькі дакладаў было прысвечана праблемам кіравання. М. Ткачоў асвятліў работы, праводзімыя ў нашай краіне па стварэнню агульнадзяржаўнай аўтаматызаванай сістэмы і даследаванню інфармацыйнага забеспячэння аўтаматызаванай сістэмы планавых разлікаў Дзяржплана БССР. Р. Ліўшыц падвяла вынікі распрацоўкі аднаго з метадаў прагназіравання. Абедзьве гэтыя работы заснаваны на матэрыялах даследаванняў у час практыкі.

На пленарным пасяджэнні навуковы кіраўнік СНТ эканамічнага факультэта Т. Д. Трацэўская падвяла вынікі работы канферэнцыі. Доктар эканамічных навук Ул. Д. Арэшчанка пазнаёміў студэнтаў з асноўнымі напрамкамі даследаванняў кафедры эканомікі працы і заклікаў студэнтаў актыўней уключыцца ў работу СНТ.

Вялікая група ўдзельнікаў канферэнцыі ўзнагароджана граматамі камітэта камсамола ГДУ і памятнымі падарункамі.

В. КАРОТЧЫКАЎ,
студэнт 4-га курса эканамічнага факультэта.

ВУЧОНЫЯ ГДУ — 50-ГОДДЗЮ СССР

З 1-ай навукова—метадычнай канферэнцыі

У СВЕЦЕ ПАТРАБАВАННЯЎ

НАВУКОВА - МЕТАДЫЧНАЯ работа займае адно з вядучых месц у дзейнасці прафесарска-выкладчыцкага саставу вышэйшых навучальных устаноў. Яна паспяхова развіваецца і ў нашым універсітэце. У 1972 годзе ў выкананні плана НДР удзельнічалі ўсе кафедры і асноўная частка іх штатных работнікаў. Вызначыліся галоўныя напрамкі даследаванняў. Сярод іх трэба адзначыць: «Стварэнне канструкцыйных матэрыялаў на аснове палімераў» (кіраўнік рэктар універсітэта акадэмік АН БССР, прафесар Ул. А. Белы), «Даследаванне праблем упраўлення сацыяльнымі працэсамі ў развітым сацыялістычным грамадстве (выконваецца кафедрай марксісцка-ленінскай філасофіі пад кіраўніцтвам дацэнта У. С. Сідарава), «Гісторыя Гомельскай арганізацыі КП Беларусі» (даследаванне кафедры гісторыі КПСС і навуковага камунізму пад кіраўніцтвам дацэнта А. П. Мяшчэрскага), «Эканамічная рэформа і ленінскія прынцыпы гаспадарання» (кафедра палітычнай эканоміі на чале з дацэнтам М. М. Маёравым). Некалькі кафедр біёлага-глебавага і геалагічнага факультэтаў пад кіраўніцтвам прафесараў І. В. Жаркова, Ф. М. Харытановіча, А. С. Паламарчука, В. Г. Герасімава, С. Д. Тураўскага і іншых працуюць над даследаваннем «Комплекснае вывучэнне прыродных рэсурсаў Гомельскай вобласці і распрацоўка мерапрыемстваў па іх эфектыўнаму выкарыстанню». Важнымі з'яўляюцца таксама «Даследаванні заканамернасцей функцыяніравання і развіцця мовы» (навуковы кіраўнік прафесар У. В. Анічэнка), «Вывучэнне заканамернасцей развіцця сусветнай літаратуры» (навуковы кіраўнік доктар філалагічных навук М. М. Грынчык), «Праблемы фізіка-хімічнай механікі працэсаў трэння, павышэння надзейнасці і даўгавечнасці машын» (навуковы кіраўнік дацэнт В. А. Балакін), «Даследаванне канчатковых груп з нетрывіяльнай мерай разрашымасці» (навуковы кіраўнік прафесар Л. А. Шамяткоў) і іншыя.

Ва універсітэце вядуцца вялікія даследаванні ў галіне педагогікі і методыкі выкладання — напрамак, які ўзначальвае кафедра педагогікі і псіхалогіі на чале з дацэнтам І. Ф. Харламавым.

Наш універсітэт ужо вядомы ў рэспубліцы і ў краіне як буйны цэнтр падрыхтоўкі спецыялістаў для народнай гаспадаркі, школы, навуковых устаноў. Выпускнікі ГДУ паспяхова працуюць у многіх раёнах Савецкага Саюза.

Цяпер перад намі стаіць задача ў бліжэйшы час ператварыць універсітэт у буйнейшы навукова-даследчы цэнтр Беларусі. Навукова-метадычная канферэнцыя з'явілася аглядам вынікаў навукова-даследчай работы калектыву універсітэта за мінулыя тры гады. Яна сведчыць аб тым, што зроблен сур'ёзны задзел для разгортвання ў бліжэйшыя гады вялікіх комплексных даследаванняў.

Першая навукова-метадычная канферэнцыя універсітэта прайшла ў знамянальныя дні — дні святкавання 50-годдзя СССР. Паўстагоддзя таму назад у Маскве засядаў 1-ы з'езд Саветаў СССР, які ўрачыста, з глыбокай гістарычнай адказнасцю прыняў рашэнне аб стварэнні Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. За гады, якія прайшлі з таго памятнага часу, пройдзен гіганцкі шлях. Народы нашай краіны пабудавалі развітае сацыялістычнае грамадства. Дасягнуты велізарныя поспехі ў развіцці навукі.

Сваю 1-ю навукова-метадычную канферэнцыю калектыў прафесарска-выкладчыцкага саставу універсітэта прысвяціў слаўнаму юбілею нашай шматнацыянальнай дзяржавы. Яна прайшла пад дэвізам: «Вучоныя Гомельскага дзяржаўнага універсітэта— 50-годдзю ўтварэння Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік» і з'явілася важнай падзеяй у гісторыі вядучай вышэйшай навучальнай установы Гомельшчыны.

М. НАВУЧЫЦЕЛЬ,
старшыня аргкамітэта па правядзенню навукова-метадычнай канферэнцыі, прарэктар па навуковай рабоце, прафесар.

ГАВОРАЦЬ КІРАЎНІКІ СЕКЦЫЙ

АБ ГРАМАДСКІХ НАВУКАХ

Вынікі работы секцыі гісторыі КПСС і філасофіі сведчаць аб актуальнасці і шырокім коле праблем, якія распрацавалі выкладчыкі грамадскіх навук універсітэта. У цэнтры увагі былі праблемы, пастаўленыя рашэннямі XXIV з'езда КПСС і Пленумамі ЦК КПСС.

Аб распрацоўцы У. І. Леніным канкрэтных форм самавызначэння нацый гаварыў у сваім дакладзе к. г. н. В. В. Матусевіч. З цікавым паведамленнем аб руху працоўных Беларусі за афармленне сваёй дзяржаўнасці і за стварэнне СССР выступіў дацэнт С. Ф. Ажгірэй. Дацэнт І. Б. Кудравіцкі раскрыў змест важнейшага вываду XXIV з'езда КПСС аб савецкім народзе як аб новай інтэрнацыянальнай агульнасці людзей, узнікшай у выніку перамогі сацыялізму ў нашай краіне. Аб навуковым характары палітыкі КПСС, рэалізацыя якой забяспечвае свабоднае ўпраўленне развітым сацыялістычным грамадствам, гаварыў у сваім выступленні дацэнт Ул. С. Сідараў.

Даклады к. філас. н. В. М. Калмыкова і выкладчыка Т. Т. Галеевай былі прысвечаны праблемам інтэлектуалізацыі сельскагаспадарчай працы, умацавання і развіцця саўгасаў.

Шэраг дакладаў быў прысвечан праблемам ідэалагічнай работы, дзейнасці КПСС па камуністычнаму выхаванню працоўных, фарміраванню ў іх глыбокай марксісцка-ленінскай перакананасці, непрымірымасці да буржуазнай і рэвізіяніцкай ідэалогіі, рэлігіі, нацыяналізму, шавінізму і расізму. Сярод іх даклад к. філас. н. Я. В. Яршова-Мазурава — «Развіццё масавага атэізму ў сацыялістычным грамадстве», к. г. н. В. В. Серыкава «Барацьба з нацыяналізмам — важнейшы ўчастак ідэалагічнай работы», к. філас. н. Д. Г. Процкай—«Метадалагічныя прынцыпы вызначэння паняцця «перажыткі мінулага» ў свядомасці людзей развітага сацыялістычнага грамадства», выкладчыка А. П. Смолінай — «Выкрыццё ідэалогіі нацыяналізму і шавінізму як сродку фарміравання класавай самасвядомасці студэнцкай моладзі», старшага выкладчыка А. А. Фяськова — «Некаторыя асаблівасці духоўнага свету студэнта-спартсмена».

Актуальнай філасофскай праблеме — аналізу паняцця дынамічнай структуры прысвяціў сваё выступленне к. філас. н. Б. С. Паноў. Цікавае і змястоўнае паведамленне аб гісторыі адміністратыўна - тэрытарыяльнага дзялення на Гомельшчыне зрабіў к. г. н. Э. М. Энцін.

Секцыя адзначыла, што калектыў кафедры гісторыі КПСС і навуковага камунізму паспяхова працуе над комплекснай тэмай «Гісторыя Гомельскай абласной партыйнай арганізацыі», а супрацоўнікі кафедры філасофіі, закончыўшы гаспадаговорную тэму на Гомельскім заводзе пускавых рухавікоў, прыступіў да напісання зборніка «Некаторыя праблемы ўпраўлення сацыяльнымі працэсамі ў развітым сацыялістычным грамадстве».

У рабоце секцыі прынялі ўдзел рэктар універсітэта акадэмік АН БССР Ул. А. Белы і сакратар парткома У. В. Казлоў.

Ул. СІДАРАЎ,
дацэнт.

ДАСЛЕДАВАННІ ЭКАНАМІСТАЎ

У 1971 годзе на эканамічным факультэце была створана кафедра эканомікі працы. Цяпер на ёй працуе 5 кандыдатаў эканамічных навук і дацэнтаў. Гэты састаў забяспечвае вучэбны працэс больш чым па 20 дысцыплінах і курсах. Нягледзячы на вялікую загрузку, на кафедры пачала праводзіцца і даследчая работа.

З 1-га квартала 1972 года выконваецца гаспдагаворная тэма па распрацоўцы пытанняў арганізацыі і прадукцыйнасці працы ў лясной гаспадарцы (выканаўца Ул. Д. Арэшчанка).

У бягучым годзе праводзіліся даследаванні і па індывідуальных планах.

Кандыдат эканамічных навук Т. Д. Трацэўская займалася пытаннямі кампенсацыі павышаных затрат, звязаных з асваеннем новай тэхнікі і абгрунтаваннем стымулявання прадпрыемстваў за кошт рацыяналізацыі сістэмы цэнаўтварэння і ўдасканалення спецыяльных фондаў асваення новай тэхнікі на прадпрыемствах.

Даследаванні кандыдата эканамічных навук Л. А. Салохінай былі накіраваны на вывучэнне пытання размежавання вытворчай і невытворчай сфер дзейнасці і абгрунтавання аднясення грузавога транспарту да матэрыяльнай вытворчасці, а пасажырскага—да невытворчай сферы.

Старшы выкладчык І. К. Кекіш вывучаў рэнтабельнасць і якасць ільнапрадукцыі на прыкладзе калгасаў Віцебскай вобласці.

Эканамічным пытанням кавальскай вытворчасці БССР прысвечаны даследаванні дацэнта І. П. Трацэўскага.

Вынікі названых даследаванняў былі абмеркаваны на пасяджэнні секцыі палітычнай эканоміі і канкрэтных эканамічных навук і атрымалі станоўчую адзнаку.

У мэтах аб'яднання намаганняў для больш глыбокага правядзення даследаванняў на 1973—1975 г.г. у план навукова-даследчых работ універсітэта ўключана праблема «Даследаванне сацыяльна-эканамічных пытанняў працы і арганізацыі вытворчасці».

Ул. АРЭШЧАНКА,
дацэнт.

На выстаўцы: «Вучоныя ГДУ — 50-годдзю СССР».

У ВАЖНЫМ НАПРАМКУ

Геалагічная навука ва універсітэце прадстаўлена галоўным чынам даследаваннямі, звязаннымі з праблемай нафтаганоскасці Прыпяцкай нізіны. Гэта сведчыць аб тым, што прафесарска-выкладчыцкі састаў, які з'ехаўся у Гомель з многіх раёнаў краіны асвоіўся не толькі з новым рэгіёнам, але і поўнасцю ўключыўся ў мэтанакіраваную педагагічную і навукова - даследчую работу. Яшчэ больш прыемна, што палавіна дакладаў, прадстаўленых на канферэнцыі, была прысвечана беларускай тэматыцы.

Усе даклады былі выслуханы з вялікай увагай, выклікалі шмат пытанняў і ажыўленую дыскусію, якая праходзіла змястоўна і добразычліва, паказала навізну, тэарэтычную і практычную каштоўнасць, вялікую перспектыву праводзімых даследаванняў. Усе аднадушна пацвердзілі неабходнасць іх далейшага расшырэння.

Ю. ХАДАКОЎСКІ,
дацэнт.

ГАВОРАЦЬ КІРАЎНІКІ СЕКЦЫЙ

ПРАБЛЕМЫ ФІЗІКАЎ

Цікавыя даследаванні вядуцца супрацоўнікамі і аспірантамі універсітэта па праблеме стварэння і даследавання канструкцыйных матэрыялаў на аснове палімераў пад кіраўніцтвам акадэміка АН БССР Ул. А. Белага. З паведамленнем па распрацоўцы гэтай праблемы на канферэнцыі выступілі аспіранты Д. Г. Лін, В. Л. Млынскі, А. С. Міхневіч, Л. С. Пінчук, В. І. Ціцянок, к. т. н. В. П. Стаўроў, старшы выкладчык М. У. Акуліч і інш.

Шэраг дакладаў, заслуханых на падсекцыі механікі, а таксама фізікі цвёрдага цела адносіцца да распрацоўкі праблемы павышэння надзейнасці і даўгавечнасці машын, рашэння важных практычных задач. Гэта даклады дацэнтаў Ю. А. Кашына, Р. В. Шаймуратава, ст. выкладчыка В. В. Мухіна, к. т. н. В. Е. Быхаўцава. У прыватнасці, у дакладах Ю. А. Кашына, Р. В. Шаймуратава і В. В. Мухіна адлюстраваны вынікі работ, выкананых імі па заказу аб'яднання «Беларусьнафта».

Пытанням трэння і зносу у машынах прысвечаны даследаванні кафедры фізікі цвёрдага цела. Выключную цікавасць выклікае перспектывы даследавання па трэнню і зносу пры звышхуткасным трэнні. Упершыню ў навуцы з'явіўся тэрмін «хуткаснатрываласць матэрыялаў да зносатрывалас ці пры трэнні са звышвысокімі скарасцямі. Даследаванні з'я пры трэнні вядуцца комплексна распрацоўваюцца новыя метады, у прыватнасці, палярагра фічны метад аналізу стар гліцэрыну.

У рабоце падсекцый механікі і фізікі цвёрдага цела была на адлюстравана сувязь праводзімых навуковых даследаванняў з патрэбамі народнай гаспадаркі.

В. БАЛАКІН,
дацэнт.
В. СТАЎРОЎ,
кандыдат тэхнічных навук.

У МАТЭМАТЫКАЎ

Кафедра алгебры і геаметрыі працуе над праблемамі тэорыі канчатковых груп, якая ў ш перашні час з'яўляецца бур развіваючайся галіной алге ры.

Супрацоўнікі кафедры до тар фізіка-матэматычных навук Л. А. Шамяткоў, кандыдат фізіка - матэматычных навук А. В. Рамаshowскі, В. Д. Ча ток і аўтар гэтых радкоў атры малі шэраг новых вынікаў, стка з якіх выносілася абмеркаванне ўсесаюзных рэспубліканскіх канферэнцый.

Навуковую работу кафед мы стараемся цесна ўвязваць выкладаннем спецыяльных ку саў па розных раздзелах су най алгебры. За апошнія гады на кафедры распрацава спецкурсы па тэорыі груп, т рыі кольцаў, тэорыі граф і шыя.

У сёлетнім навучальным дзе мы пачалі практыкаваць напісанне студэнтамі 1— курсаў рэфератаў з тым, яны глыбей засвайвалі праграм ны матэрыял і ахвотней да чаліся да навуковай работы.

Калектыў кафедры добра зумее, што дасягнутых ў га навуковай работы рубяжы нас не з'яўляюцца вяршы Будзем дамагацца яшчэ шых паказчыкаў.

Л. ПАЛЯКОЎ,
загадчык кафедры алгебры і геаметрыі, дацэнт.

★ ДА 50-ГОДДЗЯ СССР

У ДРУЖНАЙ, БРАЦКАЙ СЯМ'І

СЛОВА — ЛЮДЗЯМ РОЗНЫХ НАЦЫЙ

МЯШЧЭРСКІ АЛЯКСАНДР ПЯТРОВІЧ — рускі — кандыдат гістарычных навук, дацэнт, загадчык кафедры гісторыі КПСС і навуковага камунізму.

Нарадзіўся я ў цэнтры Расіі, у Курскай вобласці, але другой сваёй радзімай лічу Беларусь — тут прайшло маё юнацтва.

Палессе, Гомель, Пінск. Упершыню я бачыў іх у сорак пятым, адразу пасля вайны, у цяжкіх ранах, але не зломленых, гордых, пера могшых. Ужо тады палюбіліся мне палескія нівы, блакітныя азёры і рэкі, зялёныя лясы. Разам з яе сынамі сядзеў я за школьнай партай, тут стаў камсамольцам, а беларускі настаўнік прывіў мне любоў да гісторыі нашай Радзімы. Паходы па месцах баявой славы, партызанскія зямлянкі і сцежкі цягнулі ў невядомае, клікалі да подзвігу. Па гэтай прычыне, відаць, пасля заканчэння універсітэта я паехаў працаваць у Сібір. Доўгі час быў удзельнікам і сведкай вялікіх перамен у гэтым цудоўным краі, але сэрца маё было ў Беларусі. Тут жылі мае бацькі, сюды я часта прыязджаў на адпачынак. Кожны прыезд на Палессе даваў магчымасць пераканацца ў велічных маштабах развіцця беларускай індустрыі, культуры і навукі, у інтэрнацыянальным характары яго народа.

Калі ў Гомелі адкрыўся дзяржаўны універсітэт, разам з сям'ёй я вярнуўся ў край свайго дзяцінства. Тры гады працую я ў ГДУ, аддаю свае веды і сілы выхаванню студэнцткай моладзі.

Шматнацыянальны калектыў Гомельскага універсітэта здзяйсняе вялікую работу па ажыццяўленню рашэнняў XXIV з'езда КПСС.

ХАРЫТАНОВІЧ ФЁДАР МІКАЛАЕВІЧ — беларус — доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар, загадчык кафедры фізіялогіі раслін.

50 гадоў назад я стаў студэнтам першага курса БДУ, і маё далейшае развіццё як савецкага вучонага ішло побач са станаўленнем СССР. На працягу 43-гадовага прабывання ў радах КПСС я прымаў актыўны ўдзел у будаўніцтве сацыялізму, у развіцці навукі ў нашай краіне, у падрыхтоўцы кадраў для народнай гаспадаркі, навукі і культуры.

За 45 гадоў навуковай дзейнасці я надрукаваў звыш 80 работ на рускай, беларускай і ўкраінскай мовах па біялогіі, лесаводству, лясных культурах і агранаміі. Адзінаццаць маіх вучняў сталі кандыдатамі навук. Сярод іх — рускія, украінцы, беларусы, татарын. Я неаднаразова выступаў апанентам пры абароне доктарскіх і кандыдацкіх дысертацый вучонымі розных нацыянальнасцей нашай краіны.

За перыяд сваёй актыўнай грамадска - палітычнай і навуковай дзейнасці мне давялося працаваць сярод людзей розных нацыянальнасцей. Савецкі патрыятызм і пралетарскі інтэрнацыяналізм былі пры гэтым кіруючымі прынцыпамі майго жыцця і дзейнасці, выхаванымі Камуністычнай партыяй.

Партыя і ўрад высока адзначылі маю навуковую і грамадска - палітычную дзейнасць, узнагародзіўшы мяне ордэнамі Леніна і Працоўнага Чырвонага Сцягу.

ГЕРАСІМАЎ ВАСІЛЬ ГЕРАСІМАВІЧ — чуваш — доктар геолага - мінералагічных навук, прафесар, загадчык кафедры.

Нарадзіўся я на беразе рускай ракі Волгі. У 1951 годзе скончыў Казанскі дзяржаўны універсітэт імя У. І. Ульянава-Леніна.

Трэці год маё жыццё звязана з Беларуссю. З сакавіка 1971 года загадваю кафедрай інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. Мая праца звязана з нафтавай гідрагеалогіяй — выконваю дзяржбюджэтную і гаспадарча - дагаворную тэмы па гідрагеалогіі нафтавых месцанараджэнняў Прыпяцкай нізіны. Гэтай жа праблеме прысвечаны работы супрацоўнікаў і аспірантаў кафедры.

У 1972 годзе сумеснымі намаганнямі супрацоўнікаў кафедра змагла даць абгрунтаваную характарыстыку па ацэнцы нафтаноскасці пластавых адкладанняў Прыпяцкай нізіны. Гэта характарыстыка дазваляе выконваць больш мэтанакіраваныя пошукавыя работы на нафту і газ у межах разведачных плошчаў гэтай шырокай яшчэ недастаткова вывучанай тэрыторыі.

Работа ва універсітэце прыносіць мне вялікае задавальненне. У дружным і вялікім калектыве студэнтаў і прафесарска - выкладчыцкага саставу створаны ўсе ўмовы для плённай вучэбна-выхаваўчай і навукова-даследчай дзейнасці.

КУДРАВІЦКІ ІСАК БАРЫСАВІЧ — яўрэй — кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

Я выхаванец рабочай сям'і. Скончыў гістарычны факультэт Маскоўскага дзяржаўнага універсітэта імя М. В. Ламаносава. Прайшоў доўгі і цяжкі шлях Вялікай Айчыннай вайны. Быў узнагароджан дзевяццю ордэнамі і медалямі.

Амаль чвэрць веку я працую на кафедрах грамадскіх навук Гомельскага педагагічнага інстытута і дзяржаўнага універсітэта. На ўласным жыццёвым вопыце глыбока пераканаўся, што няма іншай дзяржаўнай улады, няма іншага грамадскага ладу, якія даюць так шчодра і многа для чалавека працы, незалежна ад яго нацыянальнай прыналежнасці, для яго сапраўднай роўнасці і свабоды, дабрабыту і шчасця, як наша Савецкая ўлада, наш сацыялістычны лад, наша Ленінская партыя.

Гады вайны і міру глыбона пераканалі мяне ў тым, што магутнай крыніцай выключнай жыццядольнасці, трываласці і непераможнасці, бурнага прагрэсу і працвітання нашага грамадства з'яўляеца брацкая дружба і ўзаемадапамога, патрыятызм і інтэрнацыяналізм шматнацыянальнага савецкага народа, яго беззапаветная адданасць сацыялістычным інтарэсам і камуністычным ідэалам. І дарэмныя спробы ворагаў нашай цудоўнай Радзімы — markdown-free рознага роду антыкамуністаў, сіяністаў і антысаветчыкаў падарваць маналітнае сацыяльна - палітычнае і маральнае адзінства савецкага народа.

БАШНЯКОВІЧ МІЛІЦА ДРАГАМІРАЎНА — сербка — асістэнт кафедры гідрагеалогіі і інжынернай геалогіі.

У канцы XIX стагоддзя ў Югаславіі не было сваіх вышэйшых навучальных устаноў. Па запрашэнню прагрэсіўных рускіх вучоных моладзь прыязджала ў Пецярбург працягваць адукацыю. Гэты факт сведчыць аб старадаўніх сувязях, згуртаванасці і дружбе славянскіх народаў.

Мой бацька нарадзіўся ў Сербіі, вышэйшую адукацыю атрымаў у Расіі. Пасля заканчэння лясной акадэміі ў Пецярбургу ён застаўся жыць у Расіі, прымаў актыўны ўдзел у Вялікай Кастрычніцкай Сацыялістычнай рэвалюцыі. Маці — полька.

У Савецкай краіне прайшлі маё дзяцінства, юнацтва, я атрымала вышэйшую адукацыю ў Ташкенцкім політэхнічным інстытуце, стала геолагам. А гэта спецыяльнасць, як вядома, вандроўная. Давялося працаваць на многіх месцанараджэннях Узбекістана, Таджыкістана, Туркменіі, у Інстытуце геалогіі Акадэміі навук Кіргізскай ССР. Усюды я была ў дружных, працавітых, шматнацыянальных калектывах. Мы жылі адной сям'ёй, рабілі адну агульную справу, імкнуліся сваёй дзейнасцю прынесці як мага больш карысці нашай сацыялістычнай Бацькаўшчыне.

Людзі многіх нацыянальнасцей працуюць і ў Гомельскім дзяржаўным універсітэце. Але ўсе яны адчуваюць сябе як роўныя сярод роўных, аддаюць свае веды і вопыт для адной мэты — падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў для будаўніцтва камунізму ў нашай краіне.

У ГОНАР СЛАЎНАГА ЮБІЛЕЮ

ВЫНІКІ СПАБОРНІЦТВА

Заканчэнне. Пачатак на 1 стар.

Значна ўмацаваліся навуковыя сувязі кафедр, лабараторый з прадпрыемствамі горада і вобласці.

За прайшоўшы год дасягнуты некаторыя поспехі ў вучэбна-метадычнай і навукова-даследчай рабоце студэнтаў.

У летнюю залікова-экзаменацыйную сесію паспяховасць студэнтаў склала 95,5 працэнта. 252 студэнты вучацца толькі на выдатна. Усяго на выдатна і добра вучацца 70 працэнтаў студэнтаў універсітэта.

Паспяхова развіваецца і навукова-даследчая работа сярод студэнцкай моладзі. У цяперашні час у СНТ універсітэта актыўна ўдзельнічае 1580 студэнтаў. За гэты год на рэспубліканскія конкурсы было накіравана 160 навучовых работ. 2 — удастоены дыпломаў, а чатыры адзначаны на Ўсесаюзным конкурсе.

72 студэнты універсітэта прынялі актыўны ўдзел у навуковых канферэнцыях іншых ВНУ. 60 студэнтаў прыцягнуты да выканання гаспдагаворных тэм.

Вялікая ўвага ва універсітэце ўдзяляецца выхаванню грамадскай актыўнасці студэнтаў, якія сістэматычна выступаюць з лекцыямі і дакладамі сярод насельніцтва. Толькі па матэрыялах XXIV з'езда КПСС і ажыццяўленні іх было прачытана звыш 400 дакладаў і лекцый. На прадпрыемствах горада, у калгасах і саўгасах вобласці студэнцкая моладзь выступіла з навуковымі дакладамі і лекцыямі.

У трэцім працоўным семестры 500 байцоў у саставе 23 будаўнічых атрадаў на будоўлях вобласці і брацкіх рэспублік асвоілі капіталаўкладанняў на суму звыш 750 тысяч рублёў.

З кожным годам павялічваецца колькасць аспірантаў. За прайшоўшыя тры гады іх лік узрос больш чым у 10 разоў.

Вялікага поспеху дабіліся студэнты універсітэта на Усесаюзнай універсіядзе «Харкаў-72». Танцавальны калектыў, вакальна-інструментальны ансамбль «Радзімічы», вакалісты, маладыя выканаўцы сталі лаўрэатамі і дыпламантамі.

Значныя поспехі універсітэта і ў спорце. Сярод выхаванцаў ГДУ ёсць чэмпіёны Еўропы, краіны і рэспублікі. Амаль кожны другі наш студэнт — спартсмен-разраднік. Зборныя каманды Гомельскай вобласці ўкамплектаваны спартсменамі універсітэта.

Прайшоўшы год быў годам актыўнага выканання норм новага комплексу ГПА.

Другі год запар наш універсітэт прызнаецца лепшым сярод універсітэтаў краіны і ВНУ рэспублікі па арганізацыі спартыўна-масавай работы. Па выніках круглагадавой спартакіяды ГДУ уручан пераходны Чырвоны сцяг ЦС СДСТ «Буравеснік».

На аснове праверкі ходу выканання сацыялістычных абавязацельстваў у гонар 50-годдзя ўтварэння СССР на факультэтах і падраздзяленнях універсітэта вызначаны пераможцы сацыялістычнага спаборніцтва, якія былі названы ва універсітэцкай газеце за 9 снежня г. г.

Ф. ГАНЧЭЛЬ,
старшыня мясцовага камітэта

ДЛЯ РАБОЧЫХ САЎГАСА

Супрацоўнікі кафедры філасофіі універсітэта нядаўна выязджалі ў саўгас «Брылёва» Гомельскага раёна. З дакладамі перад маладымі рабочымі тут выступілі: дацэнт Л. І. Нядзеля — «Барацьба камуністычнай і буржуазнай ідэалогіі на сучасным этапе», дацэнт Д. Г. Процкая — «Уздзеянне асабістага спажывання на фарміраванне асобы», дацэнт У. М. Калмыкоў — «Сутнасць і сацыяльныя вынікі навукова-тэхнічнай рэвалюцыі». Старшы выкладчык В. М. Бярэзін расказаў прысутным аб дасягненнях у галіне асваення космасу.

Сельскія працаўнікі сустрэлі выступленні філосафаў, прысвечаныя 50-годдзю СССР, з

ПАТРАБУЕ ЖЫЦЦЁ

Шырокае прыцягненне студэнтаў да навуковай работы, выхаванне ў іх арганічнай патрэбнасці ўдзельнічаць у творчым пошуку — характэрная асаблівасць сучаснага стылю падрыхтоўкі спецыялістаў.

Навуковая работа студэнтаў павінна арганічна ўваходзіць у агульны план выхаваўчай работы ва універсітэце на ўвесь перыяд навучання. Існуюць разнастайныя формы НДРС, пачынаючы з напісання рэферата і заканчваючы стварэннем макета, апарата дыпломнай работы. Студэнты могуць прымаць удзел у алімпіядах, у выхаванні гаспдагаворнай і дзяржбюджэтнай тэматыкі, стварэнні студэнцкіх канструктарскіх бюро і інш.

Аднак асноўнай і найбольш перспектыўнай формай работы з'яўляецца ўкараненне элементаў даследаванняў у вучэбны працэс.

У цяперашні час у рабоце студэнцкага навуковага таварыства ГДУ удзельнічаюць 1580 студэнтаў, у той час як у 1969 годзе — 647.

Павелічэнне актыўных членаў СНТ цалкам абумоўлена павышэннем тэарэтычнага ўзроўню вывучаемых у гуртках і секцыях навуковых праблем. Павысіліся патрабаванні да членаў СНТ і іх навуковых кіраўнікоў. У прыватнасці, справаздачай студэнта аб яго рабоце ў гуртках і секцыях цяпер можа з'яўляцца толькі завершаная навукова-даследчая работа, якая прадстаўляецца на конкурс студэнцкіх работ, апублікавана або прынята да друку, артыкул, даклад або паведамленне на навуковай студэнцкай канферэнцыі.

Для актывізацыі НДРС ва універсітэце ёсць вострая неабходнасць стварэння СКБ і бюро тэхнічных перакладаў пры кафедры замежных моў і вылічальнага цэнтра. Пэўную дапамогу НДРС павінны аказваць спаборніцтвы, конкурсы, віктарыны, алімпіяды.

Выконваючы Пастанову ЦК КПСС аб мерах па далейшаму развіццю грамадскіх навук, іх ролі ў камуністычным будаўніцтве,кафедры грамадскіх навук універсітэта актывізавалі сваю дзейнасць па прыцягненню студэнтаў да навукова-даследчай работы. У апошні час гэта работа атрымала шырокі размах у сувязі з правядзеннем конкурсаў студэнцкіх работ па праблемах грамадскіх навук.

У нашым універсітэце па лініі СНТ праводзіцца работа са школьнікамі шляхам арганізацыі алімпіяд, кіраўніцтва гурткамі «Юны фізік», «Юны матэматык» і іншымі, якія садзейнічаюць падрыхтоўцы старшакласнікаў і аблягчаюць выбар найбольш здольных з іх у лік будучых студэнтаў.

Вынікі НДРС падводзяцца на факультэцкіх студэнцкіх канферэнцыях.

Для падвядзення вынікаў дзейнасці кафедр і факультэтаў у пастаноўцы навуковай работы ва універсітэце мэтазгодна ўвесці сістэму, якая ахоплівае рад паказчыкаў, напрыклад, удзел студэнтаў у навуковай рабоце, узровень навуковых работ студэнтаў, навуковыя дыскусіі і семінары, эфектыўнасці дыпломных работ і праектаў і інш. Усё разам узятае дае магчымасць савету СНТ вызначыць узровень развіцця НДРС разнастайных падраздзяленняў універсітэта і перспектыву развіцця яе ў будучым.

Неабходна і далей развіваць і ўдасканальваць разнастайныя формы арганізацыі НДРС у нашым універсітэце, які заклікан павышаць якасць падрыхтоўкі маладых спецыялістаў з універсітэцкай адукацыяй.

А. КАЛУГІН,
навуковы кіраўнік СНТ універсітэта, доктар медыцынскіх навук.
М. ГРЫНЧЫК,
навуковы кіраўнік СНТ гісторыка-філалагічнага факультэта, доктар філалагічных навук.

НАРАДА ЭНТАМОЛАГАЎ

Усесаюзная канферэнцыя па праблемах глебавай заалогіі праходзіла ў горадзе Баку. Яе адкрыў прэзідэнт АН АССР, член-карэспандэнт АН Азербайджанскай ССР П. Б. Абдулаеў.

На пленарным пасяджэнні з цікавым дакладам «Месца і роля глебавай заалогіі ў сучасным прыродазнаўстве» выступіў член-карэспандэнт АН СССР М. С. Гіляраў.

Прысутныя заслухалі даклады доктара біялагічных навук, прафесара Н. Г. Санедава (глеба-эканамічныя даследванні ў Азербайджане), члена-карэспандэнта АН СССР, акадэміка АН Азербайджанскай СССР В. П. Валабуева, акадэміка АН Азербайджанскай ССР С. М. Асад... ва (Ландшафтная гельмінтал... гія і некаторыя пытанні гл... бавай заалогіі), доктара біяла... гічных навук, прафесара Б. ... Дабравольскага (Вынікі ком... плексных работ па вывучэнн... глебанасяляючых шкодных н... сякомых і па стварэнню і ас... ваенню мерапрыемстваў па ба... рацьбе з імі).

Маё паведамленне «Фауна... колькасць і заканамернасц... рамяшчэння глебанасяляючы... жывёлін у Гомельскай вобласц... ці» было заслухана на першай... секцыі.

На нарадзе прысутнічал... больш як 400 удзельнікаў ... многіх навуковых цэнтраў Са... вецкага Саюза, а таксама ... братніх сацыялістычных краін...

І. ФІРСАЎ,
дацэнт кафедры заалогіі.

ПРАПАНУЕ БІБЛІЯТЭКА

НА КНІЖНУЮ ПАЛІЦУ ЭКАНАМІСТА

У Пастанове «Аб паляпшэнні эканамічнай адукацыі працоўных» ЦК КПСС прызнаў неабходным разглядаць эканамічную падрыхтоўку як абавязковы бок кваліфікацыі кожнага работніка, і гэта палажэнне мае прынцыповае значэнне для вышэйшай школы.

Няма сумнення ў тым, што якасць эканамічнай адукацыі выпускнікоў нашай вышэйшай школы год ад году павышаецца. Для больш паглыбленага вывучэння эканамічных праблем бібліятэка Гомельскага універсітэта прапануе наступныя новыя работы, якімі папоўніліся яе фонды:

ОСІПАЎ П. С. «Праблемы сацыялістычнага размеркавання». М. «Мысль», 1972. 160 стар.

Праблема размеркавання па працы з'яўляецца складанай і часткова дыскусійнай. У эканамічнай літаратуры выказваюцца разнастайныя погляды нават на сутнасць размеркавання пры сацыялізме. У гэтай рабоце робіцца спроба крытычна разабраць існуючыя погляды на сутнасць размеркавання пры сацыялізме, высветліць некаторыя тэарэтычныя аспекты праблемы размеркавання і пытанні практычнага вымярэння сапраўдных затрат працы для ажыццяўлення закона размеркавання па працы ва ўмовах тавара-грашовых адносін. Некаторыя палажэнні аўтар разглядае толькі як пастаноўку пытанняў, вырашэнне якіх патрабуе працягу даследавання праблемы.

ПРАХАРЭНКА І. Д. «Развіццё сацыялістычных вытворчых адносін». М. «Мысль», 1972. 301 стар. У прапануемай рабоце ставіцца задача працягваць даследаванне развітых сацыялістычных вытворчых адносін як сістэмы ў цэлым, а таксама асобных яе звенняў на фазах грамадскай вытворчасці, прааналізаваць асноўныя напрамкі ўдасканалення іх і прывядзення ў адпаведнасць з патрэбнасцямі развіцця прадукцыйных сіл на сучасным этапе камуністычнага будаўніцтва. Безумоўна, гэта задача з'яўляецца вельмі складанай і цяжкай. Таму пастаўленыя пытанні аналізуюцца перш за ўсё ў метадалагічным плане.

САКІЕЎ М. С. «Тэмпы росту асноўных вытворчых фондаў і савакупнасці грамадскага прадукту ў СССР», М. МДУ, 1972. 172 стар.

У перыяд стварэння матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізму і ажыццяўлення гістарычных рашэнняў XXIV з'езда КПСС праблема суадносін тэмпаў росту асноўных вытворчых фондаў і савакупнага грамадскага прадукта набывае ўсё больш тэарэтычнае і практычнае значэнне. У гэтай рабоце зроблена спроба прааналізаваць дынаміку суадносін савакупнага грамадскага прадукту і асноўных вытворчых фондаў у эканоміцы СССР, у палітэканамічным аспекце, вырашыць некаторыя тэарэтычныя пытанні гэтай актуальнай складанай праблемы, выявіць асноўныя фактары і ўмовы, якія ўплываюць на гэтыя суадносіны і апярэджваюць тэмпы росту грамадскага прадукту ў параўнанні з тэмпамі росту асноўных вытворчых фондаў, змест і значэнне гэтай заканамернасці, а таксама рэзервы зніжэння фондаёмкасці.

Н. ГУРЭВІЧ,
старшы бібліятэкар.

ДЛЯ БУДУЧЫХ СТУДЭНТАЎ

Ужо не першы год у ГДУ ствараюцца курсы па падрыхтоўцы да паступлення ва універсітэт. На іх, як правіла, прымаюцца асобы з сярэдняй адукацыяй. У пэўныя тэрміны яны праходзяць падрыхтоўку па тых вучэбных прадметах, па якіх устаноўлены прыёмныя экзамены.

Вялікую дапамогу курсы аказваюць перш за ўсё грамадзянам, што заняты на вытворчасці, ва ўстановах, у калгасах.

На вячэрніх падрыхтоўчых курсах у гэтым годзе навучаецца 412 чалавек. Заняткі праводзяцца па вечарах—чатыры дні ў тыдзень, па чатыры гадзіны.

На вочна-завочныя курсы прынята 260 чалавек. Ёсць сярод іх жыхары Бранскай, Чарнігаўскай, Віцебскай, Брэсцкай, Магілёўскай і іншых абласцей. За ўвесь тэрмін навучання завочнікі выклікаюцца на сесіі, кожны абавязан выканаць 10—11 кантрольных работ, якія рэцэнзіруюцца і з рэкамендацыямі выкладчыкаў вяртаюцца слухачам.

Апраўдваюць сябе і месячныя падрыхтоўчыя курсы, звычайна арганізуемыя ў ліпені. У 1973 годзе на іх мяркуецца прыняць каля 500 чалавек.

Вялікім недахопам у рабоце вячэрніх падрыхтоўчых курсаў застаецца нерэгулярнае наведванне многімі слухачамі вучэбных заняткаў. Частка слухачоў працуе на прадпрыемствах пазменна і па гэтай прычыне прапускае заняткі. Але ёсць і такія, якія старанна дабіваліся залічэння на курсы, а ў выніку неакуратна наведваюць заняткі, нерадзіва ставяцца да выканання хатніх заданняў і ўрэшце спыняюць вучобу.

Мала цікавяцца работай курсаў кафедры універсітэта. Па вопыту прыёму ва універсітэт яны могуць дапамагчы нам у папярэджанні недахопаў у падрыхтоўцы да ўступных экзаменаў, допушчаных курсамі ў мінулым годзе.

М. ВАЙТКЕВІЧ,
загадчык падрыхтоўчых курсаў.

ДАЛУЧАЙЦЕСЯ ДА СВЕТУ ЦУДОЎНАГА

Да ведама куратараў груп, студэнцкага актыву, выкладчыкаў і студэнтаў

Са студзеня 1973 года ў актавай зале універсітэта чытаецца цыкл лекцый «Савецкае выяўленчае мастацтва».

У лекцыях будзе расказана пра майстроў жывапісу і скульптуры, пра тых, хто ілюструе савецкую кнігу, пра манументальна-дэкаратыўнае мастацтва і савецкую станкавую графіку.

Слухачы даведаюцца пра творчасць С. Герасімава, П. Канчалоўскага, С. Канёнкава, В. Мухінай і іншых майстроў жывапісу.

З лекцыямі выступаюць навуковыя супрацоўнікі Дзяржаўнага Рускага музея горада Ленінграда.

Выступленні ілюструюцца каляровымі дыязітывамі. Пра дзень і час лекцый будзе паведамляцца ў афішах.

КАМІТЭТ КАМСАМОЛА
МЯСЦКОМ
ПРАФКОМ.

СПОРТ • СПОРТ

СЯБРОЎСКІЯ МАТЧЫ ВЫКЛАДЧЫКАЎ

Шмат цікавых спартыўных мерапрыемстваў праходзіць у нашым універсітэце напярэдадні святкавання 50-годдзя ўтварэння Саюза ССР.

На мінулым тыдні госцем ГДУ была валейбольная каманда выкладчыкаў Нежынскага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцягу педагагічнага інстытута імя М. В. Гогаля.

У цёплай, сяброўскай абстаноўцы адбыліся два таварыс... кія матчы паміж выкладчыкам... універсітэта і іх украінскімі к... легамі. Паядынкі праходзілі ... напружанай барацьбе. Аб гэты... сведчыць і лік партый. У пер... шы дзень сустрэча працягвал... ся амаль дзве гадзіны. 20:18— вынік пятай прты, якая пры... несла перамогу гамяльчанам... На другі дзень госці паказал... зладжаную гульню і ўзялі р... ванш — 3:2.

На памяць аб сустрэчы кал... гі абмяняліся сувенірамі і д... мовіліся працягваць сяброўск... сувязі.

□

Некалькі дзён праходзілі спаборніцтвы на першынство універсітэта па кулявой стральбе.

НА ЗДЫМКУ: спартсмены на агнявым рубяжы.

Фотаздымкі для гэтага нума... ру газеты зрабіў

А. Рудчанка.

В. а. рэдактара Ул. БАЛОГ...

АЗ 34247 «Гомельский университет»—орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта Савета Міністраў БССР па справах выдавецтваў паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Заказ 759...